

У журналі вміщено статті з проблем давньої історії та археології від первісності до середньовіччя, публікації нових матеріалів і результатів досліджень пам'яток на території України та за рубежем, біографічні матеріали, рецензії та хроніку.

Для археологів, істориків, краєзнавців, учителів історії, студентів історичних факультетів, усіх, хто цікавиться давньою історією України.

В журнале помещены статьи по проблемам древней истории и археологии от первобытности до средневековья, публикации новых материалов и результатов исследований памятников на территории Украины и за рубежом, биографические материалы, рецензии и хроника.

Для археологов, историков, краеведов, учителей истории, студентов исторических факультетов, всех, кто интересуется древней историей Украины.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Адреса редакції

04210 Київ—210,
просп. Героїв Сталінграда, 12
Телефон 418-91-38
E-mail: editor@iananu.kiev.ua

П.П. ТОЛОЧКО (головний редактор),

В.Д. БАРАН, К.П. БУНЯТЯН, І.С. ВІНОКУР,
М.І. ГЛАДКИХ, А.А. ЗАЛІЗНЯК, В.М. ЗУБАР
(відповідальний секретар), Г.Ю. ІВАКІН (заступник
головного редактора), Д.Н. КОЗАК,
С.Д. КРИЖИЦЬКИЙ, В.К. МІХЕЄВ, О.П. МОЦЯ,
В.В. ОПРОЩЕНКО, С.А. СКОРИЙ, В.Н. СТАНКО,
Р.В. ТЕРПАЛОВСЬКИЙ, Г.М. ТОЩЕВ,
В.М. ЦИГІЛИК, Є.В. ЧЕРНЕНКО

Друкується за постановою
редакційної колегії журналу
Редактори *О.І. Калашикова,*
О.А. Петриченко
Технічний редактор
Т.М. Шендерович
Коректор
І.В. Ревчук
Комп'ютерна верстка
Д.О. Шевченка

Здано до набору 12.10.2003. Підписано до друку
27.12.2003. Формат 70 × 108, 16. Папір офсетний
№ 1. Гарнітура Таймс Друк офсетний. Ум. - друк
арк. 15,40. Обл.-вид. арк. 18,07.
Тираж 700 прим. Зам. 999.

Оригінал-макет виготовлено та тираж видруковано
Видавничим домом «Академперіодика», 01004
Київ, вул. Терещенківська, 4

АРХЕОЛОГІЯ



НАУКОВИЙ ЖУРНАЛ

ЗАСНОВАНИЙ У БЕРЕЗНІ 1989 р.

ВИДАЄТЬСЯ ЩОКВАРТАЛЬНО

КИЇВ • 4 • 2003

ЗМІСТ

До 85-річчя Національної Академії наук України..... 3



Статті

- БУРДО Н.Б. Історія дослідження проблеми походження Трипілля-Кукутені в світлі нових даних..... 5
- РУДИЧ Т.О. Антропологічний склад населення черняхівської культури Північного Причорномор'я..... 19
- МОГИЛОВ О.Д. Еволюція «орнаменту» на вудилах передскіфського часу півдня Східної Європи..... 32
- ОЛІЙНИК О.Г. Зображення скіфського музиканта на сахнівській пластині 40



Публікації археологічних матеріалів

- ПІСТРУІЛ І.В. Різці пізньопалеолітичного поселення Анетівка 2..... 55
- ПЕТРАУСКАС О.В., ПАСТЕРНАК В.В. Скляні посудини могильника черняхівської культури Велика Бугаївка в Середньому Подніпров'ї..... 65
- ПОЛТАВЕЦЬ В.І. Археологічна колекція передскіфського та скіфського часів у фондах заповідника «Чигирин»..... 77



До історії стародавнього виробництва

- ЖУРАВЛІОВ О.П. Свійський кінь в Ольвії..... 87
- ПАНЬКОВ С.В. Залізодобувне виробництво у давньоруському Києві..... 104



Дискусії

ГАВРИШ П.Я. Куземинське укріплення в Більському городищі..... 116



Нові відкриття і знахідки

ЗІНЬКО О.О. Пізньоантичні пантікапейські розписні склепи..... 124



На допомогу вчителю

ПАЧКОВА С.П. Походження слов'ян..... 135



Рецензії

БУЙСЬКИХ А.В., ЗУБАР В.М. Lise Hannestad, Vladimir F. Stolba, A.N.Ščeglov (Eds.). Panskoe I. Vol. 1. The Monumental Building U 6..... 140

МАГОМЕДОВ Б.В. Вагалински Л.Ф. Излъскана керамика от I — начало на VII век южно от Долен Дунав (България). Vagalinski L.F. Burnished pottery from the first century to the beginning of the seventh century AD from the region south of the lower Danube (Bulgaria)..... 147



Хроніка

КОЛЕСНИКОВА В.А. Книжковий огляд..... 151

ГАВРИЛЮК Н.О. Конференція «Illegal Archaeology?»..... 158

ЗІНЬКО В.М. Міжнародна археологічна конференція «IV боспорські читання»..... 159

КОРВІН-ПІОТРОВСЬКИЙ О.Г., КОЛЕСНИКОВА В.А. Міжнародна конференція «Трипільські поселення-гіганти» (до 110-річчя відкриття трипільської культури в Україні)..... 163



Пам'ять археології

Спомин про вчителя..... 165

Пам'яті Тамари Григорівни Мовши..... 167

Пам'яті Ярослава Євгеновича Боровського..... 169

Наші автори..... 171

Список скорочень..... 173

Алфавітний покажчик змісту журналів «Археологія» за 2003 рік..... 174

СОДЕРЖАНИЕ

К 85-летию Национальной Академии наук Украины.....	3
Статьи	
БУРДО Н.Б. История исследования проблемы происхождения Триполья-Кукутени в свете новых данных.....	5
РУДИЧ Т.А. Антропологический состав населения черняховской культуры Северного Причерноморья.....	19
МОГИЛОВ А.Д. Эволюция «орнамента» на удилах предскифского времени юга Восточной Европы.....	32
ОЛИЙНЫК О.Г. Изображение скифского музыканта на сахновской пластине.....	40
Публикации археологических материалов	
ПИСТРУИЛ И.В. Резцы позднепалеолитического поселения Анетивка 2.....	55
ПЕТРАУСКАС О.В., ПАСТЕРНАК В.В. Стекланные сосуды могильника черняховской культуры Великая Бугаивка в Среднем Поднепровье.....	65
ПОЛТАВЕЦ В.И. Археологическая коллекция предскифского и скифского времен в фондах заповедника «Чигирин».....	77
К истории древнего производства	
ЖУРАВЛЕВ О.П. Домашний конь в Ольвии.....	87
ПАНЬКОВ С.В. Железодельное производство в древнерусском Киеве.....	104
Дискуссии	
ГАВРИШ П.Я. Кузминское укрепление в Бельском городище.....	116
Новые открытия и находки	
ЗИНЬКО Е.А. Позднеантичные пантикапейские расписные склепы.....	124
В помощь учителю	
ПАЧКОВА С.П. Происхождение славян.....	135
Рецензии	
БУЙСКИХ А.В., ЗУБАРЬ В.М. Lise Hannestad, Vladimir F. Stolba, A.N. Ščeglov (Eds.). Panskoe I. Vol. 1. The Monumental Building U 6.	140
МАГОМЕДОВ Б.В. Вагалински Л.Ф. Излъскана керамика от I — начало на VII век южно от Долен Дунав (България). Vagalinski L.F. Burnished pottery from the first century to the beginning of the seventh century AD from the region south of the lower Danube (Bulgaria).....	147
Хроника	
КОЛЕСНИКОВА В.А. Книжное обозрение.....	151
ГАВРИЛЮК Н.А. Конференция «Illegal Archaeology?».....	158
ЗИНЬКО В.Н. Международная археологическая конференция «IV боспорские чтения».....	159
КОРВИН-ПИОТРОВСКИЙ О.Г., КОЛЕСНИКОВА В.А. Международная конференция «Трипольские поселения-гиганты» (к 110-летию открытия трипольской культуры в Украине)...	163
Память археологии	
Воспоминание об учителе.....	165
Памяти Тамары Григорьевны Мовши.....	167
Памяти Ярослава Евгеньевича Боровского.....	169
Наши авторы.....	171
Список сокращений.....	173
Алфавитный указатель содержания журналов «Археология» за 2003 год.....	174